

SCHOOL DER
POËZIE

*Werkbundel Euregio-Slam! – Samenstelling Gerard Beentjes
Talenacademie Nederland en School der Poëzie*

Euregio-Slam Workshop

Programma

13.30u	Inloop
14.00u	Workshop deel I Kijken naar Nederlandse slammers Korte uitleg over Slam/Euregioslam Schrijfoefening 1 – j’ecris ton nom Schrijfoefening 2 – Freewriting Kijken naar Franse/Duitse slammers
15.15u – 15.30u	Pauze
15.30u – 16.45u	Workshop deel II Trial <i><u>En nu slammen</u></i> <i>Voorronde</i> <i>De finale Jong Talent</i>
16.45u – 17.00u	Afsluiting

Gebakken lucht

Gebakken lucht kan best lekker zijn
Soms
Krokant bruin gebakken aan beide kanten
Vol ruimte om je eigen belegen gedachten kwijt te kunnen
Hard genoeg om in te bijten, zacht genoeg om in te verdwijnen
Vol veerkracht om met beide voeten terug op aarde te landen
Maar zonder punten waar je je vingers op kan leggen
Dat dan weer niet

Weer wel geserveerd met water bij de wijn uit de doofpot
En kleine zoete broodjes die je zelf af kan bakken
Tot lucht
Een eigen bakkerij vol rijzende luchtkastelen
die het ene oor in vliegen en het andere uit
Lekker bij de thee, aar het liefst nog met luchtig beschuit

Sommige mensen, echter, bakken er niets van
Zelfs grote geurende variaties stromende lekkernijen
kunnen zullen niet verhullen dat wat verkocht wordt
verkrumelt
tot een nietszeggende doch betekenisvolle zucht

Lucht blijft lucht
Blijft lucht
Blijft lucht

Lucht blijft lucht
Blijft lucht
Blijft lucht

Najiba Abdellaoui
Kampioen NK Poetry Slam 2008

<http://www.youtube.com/watch?v=JLgqXanmarU>

Compositie

1

*Tijd is uur is minuut is seconde
dat je bent dat je weet dat je bent of daarvoor
is vandaag morgen is gisteren
is jij
is hier en daar
is beweging van jou naar mij of omgekeerd
is vraag antwoord bestaan
is verschijnsel verzonnen zon maan maandag
licht en duisternis zwaar is chaos en hoe alles begon
vraag antwoord beweging tussen ons
honderdste duizendste beslissing van zijn
beslissing van zijn ben jij of zijn wij
of zijn wij kwijt hebben we heeft ons
vanaf moment dat jij en ik er niet meer zijn
is moment tussen dood en geboorte en van voor die
is afspraak tussen begin en eind
is zoveelste manier om leven te controleren
wie heeft verzonnen?
is maat van poëzie
kort van winst lang van verlies
eeuwige stilstand van nu*

2:

*voorstel van woord in zin taal van verstandig verstaan begrijpen en begrip
voorstel voor woord in zin taal van verstandig verstaan begrijpen en begrip
voorstel na droom in zin in taal van verstandig verstaan begrijpen en begrip
voorstel met woord in zin in taal van horen is voelen zonder verstand en verstaan
als maar niet tot stemming komt als maar niet tot stemming komt als maar niet tot stemming
komt als maar niet tot stemming komt herhaling is moeder
van poëzie als maar niet tot stemming komt als maar niet tot uitslag
als maar niet tot voorstel van woord uit zin uit taal zonder verstand zonder is van gedicht
voorstel tot woorden in zin uit taal in gedicht alles is verstand en begrip als maar niet als maar niet
als maar niet als maar niet als*

3:

*haal alle woorden weg
en zie wat over blijft*

4:

*Gerard Beentjes
dichter/initiatiefnemer Poëzieslag Festina Lente Amsterdam*

Het eeuwig vrouwelijke

Te spreken over
hoe de godin
verdreven werd
is verder dan het
eerste woord er zij
gaan moeder natuur
is behoud het zit meer
in de diepte beweegt
niet met de snelheid
van google van oppervlak
naar oppervlak te spreken
over dat eeuwig vrouwelijke
is niet heel makkelijk omdat
het ook in mezelf zit zich
niet druk maakt over
man of vrouw een geven
dat geen nemen vereist
een taal die alle woorden
gratis uitdeelt en zo een
weg plaveit uit klanken
die weg desnoods uithakt
met een beitel te spreken
over de godin die in ieders
hart is die je uiterlijk enkel
nog aan kettinkjes ziet
het eeuwig vrouwelijke
dat we niet meer aanbidden
zodra we overtuigd zijn
het woord is god
taal is man.

Martin Beversluis
uit: Talisman

Positie die niets te raden over laat

Een positie die niets te raden over laat
is bijvoorbeeld een positie op twee handen
voeten tegen de muur
benen tegen de muur
rug tegen de muur
een glazen muur

Kledingstukken zijn zorgzaam verwijderd
de mond staat open, op ons vriendelijk verzoek
een bril is eraf, wat tanden zijn eruit gevallen
alles wordt voorzichtig opgeraapt, verdwijnt in
hygiënische zakjes
een positie die niets te raden over laat

Een uitnodigende positie
uitnodigend om er iets aan toe te voegen
stroomschokken bijvoorbeeld

Het toevoegen van stroomschokken aan een man
wiens positie niets te raden over laat
is vaak een grappig gezicht

Als wij iemand in een positie kunnen brengen
die niets te raden over laat
dan blijft er toch nog iets te raden over
dat vinden wij best vervelend
maar wij blijven vriendelijk
dat is ons karakter

Wij lachen dan wel
maar doen dit alles niet graag
het lachen is vooral bedoeld om
de man in de positie die niets te raden over laat
wat meer op zijn gemak te stellen
wij gaan ook plassen over hem heen
zodat hij het wat warmer krijgt

En wij doen dit alles voor het goede doel
om kwaadaardige mensen angst in te boezemen
want anders zouden kwaadaardige mensen
tot hele erge dingen in staat kunnen zijn

Bernhard Christiansen
Kampioen NK Poetry Slam 2007

Man van rabarber

Mijn voeten zijn slepende moordmachines
van slijten en buigen
slijten en verschuiven, kraken
slijten en vouwen en kreuken

Mijn hoofd is een plooienvat.
een mondjesmaat gewatteerde schedel
een stormram van zorg
een gemsbok van koppige donder

dus laat maar
ik ben een man van rabarber
een ring van stenen als een klok
rond mij neergelegd
ik ben een moederstuinen man
ik ben van vaders herfstbladeren
de bolsters van mijn broer tot naald
aaneen genaaid

Ik ben je lappenpop om weg te gooien
laat maar
ik ben een man van rabarber,
laat maar, nu hoeft het al niet meer.

Mijn handen hadden met de jouwe willen praten
ik had mijn wanten in je mond willen stoppen
waar je speeksel en je kaken ze tot karbonades
hadden kunnen maken
ik had nog zoveel willen zeggen maar ik
ik ben een sneeuwpop van zwijgen
ik ben een man van half af
ik ben een man van achteraf
dus je zei ga maar

jij bent een man van rabarber
hier heb je zeilen van krantenpapier
hier zijn mijn elektrische beloftes om mee te nemen
als je gaat kom ik je met stoffer en blik achterna
ga maar
ik zal je voetstappen snel van de stoeptegels vegen
heus niet om mijn dorp van je schoon te maken nee
maar om ze liefdevol te bewaren
want weet je
ik ben een vrouw
van een man van rabarber
ik ben een meisje van bamboe
wie luistert naar mijn ruisen meent daar woorden in te kennen
maar wie luistert naar mijn ruisen hoort

ruis

Daan Doesborgh

Kampioen NK Poetry Slam 2010

<http://www.youtube.com/watch?v=dIMTroKWA3Q>

Op de rug van een stier

*Iemand zei dat Europa niets meer is
dan een grillige vlek op een wereldkaart
zonder te beseffen dat de wraak van de goden
van alle tijden is*

*dat Europa vele metamorfoses kent
zij is een eiland in de Indische oceaan
een maan bij Jupiter
zevenentwintig landen die als koorddansers
in evenwicht
proberen te blijven
er leven godenkinderen die vergeten zijn
wie hun vader is*

*Europa is een vrouw met een kast vol jurken
en ze houdt er niet om een vlek genoemd te worden
over wraak van goden en vrouwen met jurken
moet je niet lichtzinnig doen*

Hanneke van Eijken, Finalist NK Poetry Slam 2010

man metaal machine

dit is een gebed om olie
in hydraulische woorden.
dit zijn roestende onomatopeeën die
kraken
kraken
kraken
kraken.
dit is een bulkcarrier vol orgaanvlees,
dit zijn stuka's boven een waterplaats.

de vliezen breken,
de nanochips berekenen nul-een,
nul-een,
nul
nul-een.
de ruggengraat bereikt een verticale stand,
het hoofd neigt tot heffen.

we leven eeuwig onder een dubbele zon,
er is een lied in ons ontwaakt;
electrical Bach in mathematische precisie.

het woord,
het woord,
het woord,
herhaald.
het woord mens, algoritme;
nul-een,
nul-een,
nul
nul-een.
ga voort in deze dappere nieuwe wereld.

Wibo Kusters, finalist NK Poetry Slam 2010

Zoals een eerste keer

*Vanochtend kuste ik je een eerste keer
nog voor het nieuws de krant vandaag
nog voor het versgeperste sap
nog voor het wandeling tot hier*

*twee maal zestig jaar mijn lief
waar dit wij uit is ontstaan
zoals gras met onze sporen
weiland geworden door hek en koe.*

*Druppels dauw op onze schoenen
met nieuw vrijdagochtendlicht
voorspellen bundels herfstzon
als jij mijn hand vasthoudt en
van het hek terug het pad afklimt*

*straks zijn we thuis en is er koffie
en een heel weekend voor ons alleen,
je wangen gloeien in mijn handen*

je kust me zoals een eerste keer.

Sander Koolwijk, Kampioen NK Poetry Slam 2005

Het opwindaapje

Ik ben het opwindaapje
Zonder sleutel ben ik een sentimenteel souvenir
Mijn cimbalen zijn roestige platen
Mijn circuspakje is een vlekkerige vod
Een hoofddeksel hebben ze mij nooit aangedaan.

Iedereen verdient genade
Toch zeker een opwindaapje zonder sleutel
Het is mijn schuld niet dat haar kind de sleutel in zijn neusgat
propte en
Snoof tot de sleutel zijn hersens bereikte
Het is mijn schuld niet dat de afstand tussen mijn cimbalen
Nauwer wordt met de tijd
Tot een ondervoede babypink praamt en klem raakt.

Een kleuter krijgt tetanus door met mij te spelen
Ze verdient een draai rond haar oren
Maar ze krijgt een vaccinatie en een sticker van een eenhoorn
Zonder sleutel ben ik als een haas zonder verhemelte.

Ik ben het opwindaapje
Ze laten mij op de commode staan
Omdat ik bezeten ben
's nachts maak ik cirkels zonder sleutel en
Zing West-Vlaamse blues tot de zon dreigt op te komen
Overdag lik ik de palm van de kuisvrouw die mij opblinkt en
Fluister groteske verhalen in de richting van de kinderkamer.

Delphine Lecompte

Morgen mag ik uitleggen

Morgen mag ik de kinderen uitleggen dat thuis de papieren op stapels moeten liggen, dat de rekeningen betaald moeten worden, dat de huisbaas ook rechten heeft en autochtoon geen muziknoot is is is

Morgen mag ik de kinderen uitleggen dat torens mooi zijn maar niet te hoog mogen want dan kan je de bruggen niet meer zien.

Morgen mag ik uitleggen dat er ook een hek om het schoolplein staat, dat dit heel normaal is, dat de grote en de kleine kinderen niet door elkaar heen kunnen spelen

Morgen mag ik vertellen dat Rotterdam een haven is en dat een haven nooit voor land mag spelen, daar mag je verblijven maar niet wonen, de schepen moeten leeg vertrekken, hun lading in grote huizen worden opgestapeld en in kleine beetjes verkocht.

Morgen mag ik uitleggen dat politiek halsstarrig verweren is, haast om op de voorste rij, achter de grootste microfoon en binnen het applaus te komen is is is

Morgen mag ik uitleggen wat harde woorden zijn; demagogiek & dramatiek van onderbuikse logistiek, verkapte retoriek achter het breekbaar elastiek van verkrampde statistiek

Maar morgen vertel ik de kinderen dat ze voor mij welkom zijn

Ik leer ze dan taal
om niet mij
maar elkaar
te kunnen verstaan

Jeroen Naaktgeboren, De Woorddansers, Kampioen NK Poetry Slam 200

uit: POETRY SLAM, HET FESTIVAL , uitgeverij Douane, 2005

Moore

het is de aarde die drijft en rolt door de mensen
het is de lucht die zucht en blaast door de mensen
de mensen liggen traag als aarde
de mensen staan verheven als lucht
uit de moederborst groeit de zoon
uit het vadervoorhoofd bloeit de dochter
als rivieren en oevers vochtig en droog is hun huid
als straten en kanalen staren zij in de ruimte
hun huis is hun adem
hun gebaren zijn tuinen
zij gaan schuil
en zij zijn vrij

het is de aarde die drijft en rolt
het is de lucht die zucht en blaast
door de mensen

Lucebert

<http://www.youtube.com/watch?v=MJtDWh6QpEs&feature=related>

ik wou dat ik twee burgers was (dan kon ik samenleven)

en dit is mijn gedicht, komt u binnen
let niet op de galm, wees niet bang
laat ons beginnen in leegte
welkom in mijn krater van licht

ooit kwamen wij samen, u en ik, weet u nog
koel leefden wij op in de glans van een roemer
onze schaduwen als helder kristal
onze roem even terloops als de lichtval
op de brief van een windstille vrouw

goudbestoft waren wij
bleek, bijna doorschijnend van liefde waren wij
wij lokten de ogen voor de ander

en wij hielden van boetedoen
vroeg iemand hoe het met ons ging
dan zeiden we naar waarheid
we schamen ons kapot, meneer
wij waren er heilig van overtuigd
dat wij ooit onze bloedeigen heer
zelf met gesels ineengeslagen
en op eigen houtje gekruisigd hadden
de apocalyps stond bij voorbaat
als straf op ons netvlies gebrand

en wat is er gebeurd in die paar eeuwen
dat wij even de andere kant opkeken?

ik wilde u graag een vaderland tonen
vormvast, zuiver en met volgehouden metaforen
een gedicht kneden over ons, maar toen ik begon
moest ik toezien hoe hier het ene volk
het andere spontaan begon te vagen
als twee onverenigbare republieken

hoe kwamen wij zo snel van nietig tot lomp
van weerschijn tot alomaanwezige schreeuwhomp?
hoe kon uit zuinige rupsen dit hummervolk opstaan?

ze zeggen: omdat god verdween - onze vader
had besloten nog wat onzichtbaarder te worden
dan hij al was, kijken of dat kon, nee dat kon niet
weg was god
en in dit stilleven met grote afwezige
stonden nu de verbijsterde nederlanden
hun monden nog vol van vergankelijkheid
vol wuftheid en alom gewaardeerd doodsverlangen

al hun ijdelheid was ijdelheid gebleken
al hun schijn, hun gekoesterde slijk, heel dit spiegelpaleis
dat men ooit voor oneindigheid hield
werd nu voorgoed onbewoonbaar verklaard
je hoorde de rijp op hun zielen kraken

en uit dat gat – daar werden wij geboren
kevin, ramsey, dunya, dagmar, roman en charity

als bij toverslag kwamen wij tevoorschijn
bungeejumpend, met oranje opblaashamers
gillend en krijsend en antidepressief
of zwijgend voor een breezer gegangbangd
welkom in nederland vakantieland

ja dat krijg je ervan, dit volk houdt men over
wanneer je de schuld uit ons lijf ramt
we vullen de holte met glimmende leegte

tussen psalmenzangers en pillenslikkers
tussen het goud en het blingbling
vond ik een land dat werd opgeheven

dit land is de wraak van de voorvaderen
als een beeldenstorm razen zij in ons voort
maar het bestaat – zoals ook het verband
tussen kinderstring en boerka bestaat
tussen karnemelk en comazuipen: hol en bol
schuiven wij onze eeuwen ineen

elkaar opheffen is onze kracht
wij streven van nature naar leegte
zoals een cycloop naar diepte snakt

ziet u, een vaderland wilde ik u tonen
niet deze woestijn van oneindige vrijheid
maar hier wonen wij, en hoe mooi zou het zijn
als iemand ooit als een tweedehands godheid
rijm voor rijm een land zou bouwen
voor dit volk dat zijn volk mist

hier, in de open kuil van onze ziel
juist hier zou iets groots kunnen worden verricht
laat ons beginnen met een gedicht

Ramsey Nasr nomineerde zich met dit gedicht
voor Dichter des Vaderlands.
Op 29 januari 2009 is hij voor vier jaar gekozen.

<http://www.youtube.com/watch?v=Td-0ckqcOAU>

An Anna Blume

Oh Du, Geliebte meiner 27 Sinne, ich liebe Dir!
Du, Deiner, Dich Dir, ich Dir, Du mir, ---- wir?
Das gehört beiläufig nicht hierher!
Wer bist Du, ungezähltes Frauenzimmer, Du bist, bist Du?
Die Leute sagen, Du wärest.
Laß sie sagen, sie wissen nicht, wie der Kirchturm steht.
Du trägst den Hut auf Deinen Füßen und wanderst auf die Hände,
Auf den Händen wanderst Du.
Halloh, Deine roten Kleider, in weiße Falten zersägt,
Rot liebe ich Anna Blume, rot liebe ich Dir.
Du, Deiner, Dich Dir, ich Dir, Du mir, ----- wir?
Das gehört beiläufig in die kalte Glut!
Anna Blume, rote Anna Blume, wie sagen die Leute?
Preisfrage:
1. Anna Blume hat ein Vogel,
2. Anna Blume ist rot.
3. Welche Farbe hat der Vogel?
Blau ist die Farbe Deines gelben Haares,
Rot ist die Farbe Deines grünen Vogels.
Du schlichtes Mädchen im Alltagskleid,
Du liebes grünes Tier, ich liebe Dir!
Du Deiner Dich Dir, ich Dir, Du mir, ---- wir!
Das gehört beiläufig in die ---- Glutenkiste.
Anna Blume, Anna, A----N----N----A!
Ich träufle Deinen Namen.
Dein Name tropft wie weiches Rindertalg.
Weißt Du es Anna, weißt Du es schon,
Man kann Dich auch von hinten lesen.
Und Du, Du Herrlichste von allen,
Du bist von hinten, wie von vorne:
A-----N-----N-----A.
Rindertalg träufelt STREICHELN über meinen Rücken.
Anna Blume,
Du tropfes Tier,
Ich-----liebe-----Dir!

Kurt Schwitters

AAN ANNA BLOEM

O jij, geliefde van mijn zevenentwintig zintuigen, ik heb je lief!
- jij jouwer jou jou, ik jou, jij mij. - Wij?
Dat hoort (terloops) hier niet bij.
Wie ben je, ongeteld vrouwspersoon? Je bent -
- ben je? -
De mensen zeggen, je was - laat ze praten,
ze weten niet, hoe de kerktoren staat.
Je draagt je hoed op je voeten en loopt
Op je handen, op je handen loop je.
Hallo, je rode kleren, in witte plooiën gezaagd.
Rood hou ik van je, Anna Bloem, rood hou ik van je ! -
- Jij, jouwer jou jou, ik jou, jij mij. - wij?
Dat hoort (terloops) in de koude gloed.
Rode bloem, rode Anna Bloem, hoe zeggen de mensen?
Prijsvraag: 1 Anna Bloem heeft een vogel.
2. Anna bloem is rood.
3. Welke kleur heeft de vogel?
Blauw is de kleur van je gele haar.
Rood is het kirren van je groene vogel.
Jij simpel meisje in je daagse kleren, jij lief groen dier,
ik hou van je! Jij jouwer jou jou, ik jou, jij mij - wij?
Dat hoort (terloops) in de gloeikist.
Anna Bloem? Anna, a-n-n-a, ik druppel je naam.
Je naam druïpt als zacht rundvet.
Weet je het, anna, weet je het al?
Men kan je ook achterstevoren lezen, en jij, jij heerlijkste
van allemaal, je bent van achter net zoals van voren: "a-n-n-a".
Rundvet druppelt strelend over mijn rug.
Anna Bloem, jij druppeldier, ik hou van je!

(Vertaling Hans van Straten)

Ende gut, frage

kleines solo für einen fragesteller

kann ich irgend etwas für dich tun.
kann ich etwas für dich tun.
kann ich was für dich tun.
kann ich was tun.
kann ich.
kann ich für dich ich mein für dich.
kann ich mein für dich was.
kann ich da was tun.
kann ich was tun mein ich da für dich so gehts
nicht.

kann ich irgend etwas anderes für dich tun.
kann ich irgend etwas anderes ich mein was dir spaß
macht.
kann ich ich meine kann ich dir mal eine frage
stellen die dir spaß macht.
kann ich mal eine frage für dich stellen die so richtig
Spaß macht.
oder soll ich das lieber nicht tun.
oder soll ich lieber ich meine soll ich.
oder soll es nicht sein.

oder ist das schon gewesen.
oder wars das schon.
oder wars.

oder was denn.
was ist denn.
was ist denn eigentlich los hier.
was ist denn eigentlich los hier mit.
was ist denn eigentlich hiermit los.
was ist denn das hier für ein saustall.
so geht aber wirklich nicht.
so macht das keinen spaß hier.

was liegen denn da für leichen rum.
das stinkt ja zum himmel.
das ist ja eine hausgemachte sauerei.
das ist ja eine verwitterung.
das ist ja offenbar eine zumutung.
was liegen denn da für verwilderte leichen rum.
was liegen die denn da rum wenn ich mal
fragen darf.
die gehören doch nicht da so rum die gehören
doch in den abfall.
die sind doch tot wenn ich mal fragen darf.
die sind doch leichen wenn ich mal fragen darf.
die sind doch nicht wir wenn ich mal fragen darf.
das sind doch andere wenn ich mal fragen darf.
das sind doc anderer leuts leichen wenn ich mal
fragen darf.
die gehören doch verboten hier.
die gehören doch in anderer leuts abfall.
die gehören doch in die wüste.
das ist doch keine welt hier.
das ist doch eine verdrehung.
eine täuschung.
eine maske.
eine miete.
das ist doch eine falsche behauptungstatsache.
das sind doch keine menschenkinder.
das sind doch andere leut.
die sollen mal ablauhen hier.
das ist doch kein heimspiel hier.
das ist doch wohl ein witz wenn ich mal fragen
kann.

das verjährt sich doch oder
das hört doch mal auf wann oder
das ergibt sich doch nicht lange fragen oder
das hört doch alles auf.
das geht aber auch gar nichts.
das kann man nicht mehr ansehen.

das ist ja bedauerlicht.
das ist ja zeitverwendung.
ja wortlos
jawohl
ja

wenn ich mal fragen darf.
wenn ich mal fragen darf.
wenn ich mal

Liberté

Sur mes cahiers d'écolier
Sur mon pupitre et les arbres
Sur le sable sur la neige
J'écris ton nom

Sur toutes les pages lues
Sur toutes les pages blanches
Pierre sang papier ou cendre
J'écris ton nom

Sur les images dorées
Sur les armes des guerriers
Sur la couronne des rois
J'écris ton nom

Sur la jungle et le désert
Sur les nids sur les genêts
Sur l'écho de mon enfance
J'écris ton nom

Sur les merveilles des nuits
Sur le pain blanc des journées
Sur les saisons fiancées
J'écris ton nom

Sur tous mes chiffons d'azur
Sur l'étang soleil moisi
Sur le lac lune vivante
J'écris ton nom

Sur les champs sur l'horizon
Sur les ailes des oiseaux
Et sur le moulin des ombres
J'écris ton nom

Sur chaque bouffée d'aurore
Sur la mer sur les bateaux
Sur la montagne démente
J'écris ton nom

Sur la mousse des nuages
Sur les sueurs de l'orage
Sur la pluie épaisse et fade
J'écris ton nom

Sur les formes scintillantes
Sur les cloches des couleurs
Sur la vérité physique
J'écris ton nom

Sur les sentiers éveillés
Sur les routes déployées
Sur les places qui débordent
J'écris ton nom

Vrijheid

Op mijn schoolschriften
Op mijn lessenaar en de bomen
op het strand in de sneeuw
schrijf ik je naam

Op alle gelezen blaadjes
Op alle lege blaadjes
op steen bloed papier of as
schrijf ik je naam

Op vergulde beelden
Op geweren van soldaten
Op kronen van koningen
schrijf ik je naam

Op het oerwoud en de woestijn
Op vogelnestjes op braamstruiken
Op de echo van mijn kindertijd
schrijf ik je naam

Op de schoonheid van de nacht
Op het stokbrood in de ochtend
Op de beloften van verloofden
schrijf ik je naam

Op al mijn blauwe lapjes
Op een zonovergoten vijver
Op het maanwitte meer
schrijf ik je naam

Op het slagveld op de horizon
Op de vleugels van vogels
En op de wieken van de molens
schrijf ik je naam

Op het eerste licht van de dageraad
Op de golven van de zee op de schepen
Op de schuine bergwanden
schrijf ik je naam

Op flarden van wolken
In de plassen na het onweer
Met dikke donkere regendruppels
schrijf ik je naam

Op glanzende voorwerpen
Op kleurrijke klokken
Op de fysieke waarheid
schrijf ik je naam

Op steil klimmende voetpaden
Op opengevouwen routekaarten
Op hooggelegen plekken
schrijf ik je naam

Sur la lampe qui s'allume
Sur la lampe qui s'éteint
Sur mes maisons réunies
J'écris ton nom

Sur le fruit coupé en deux
Du miroir et de ma chambre
Sur mon lit coquille vide
J'écris ton nom

Sur mon chien gourmand et tendre
Sur ses oreilles dressées
Sur sa patte maladroite
J'écris ton nom

Sur le tremplin de ma porte
Sur les objets familiers
Sur le flot du feu béni
J'écris ton nom

Sur toute chair accordée
Sur le front de mes amis
Sur chaque main qui se tend
J'écris ton nom

Sur la vitre des surprises
Sur les lèvres attentives
Bien au-dessus du silence
J'écris ton nom

Sur mes refuges détruits
Sur mes phares écroulés
Sur les murs de mon ennui
J'écris ton nom

Sur l'absence sans désirs
Sur la solitude nue
Sur les marches de la mort
J'écris ton nom

Sur la santé revenue
Sur le risque disparu
Sur l'espoir sans souvenir
J'écris ton nom

Et par le pouvoir d'un mot
Je recommence ma vie
Je suis né pour te connaître
Pour te nommer

Liberté.

Paul Eluard
Poésie et vérité, 1941

Op de lamp die licht geeft
Op de lamp die uitgaat
Op al mijn huizen bij elkaar
schrijf ik je naam

Op de twee helften van het fruit
Op de gebroken spiegel in mijn kamer
Op de lege schelp van mijn bed
schrijf ik je naam

Op mijn hond, de lieve smulpaap,
Op zijn rechtopstaande oren
Op zijn manke poot
schrijf ik je naam

Op de drempel van mijn deur
Op de bekende gebruiksvoorwerpen
Op de gloed van de open haard
schrijf ik je naam

Op elke geschikte stoel
Op het voorhoofd van mijn vrienden
Op elke helpende hand
schrijf ik je naam

Op pakpapier van surprises
Op lippen van opletende lezers
Boven op het zwijgen in de stilte
schrijf ik je naam

Op mijn afgebroken schuilplaatsen
Op mijn ingestorte vuurtorens
Op de muren van mijn vervelling
schrijf ik je naam

Op de afwezigheid zonder verlangen
Op de naakte eenzaamheid
Onderweg naar de dood
schrijf ik je naam

Op mijn teruggekeerde gezondheid
Op het verdwenen risico
Op de hoop zonder herinnering
schrijf ik je naam

En met de macht van het woord
begin ik mijn leven opnieuw
ben ik geboren om jou te kennen
om jou je naam te geven

Vrijheid.

vertaling : gerard beentjes
Eemnes, 2012

214- Slam contre celui qui manque m'écraser de sa bmw coupé

Elle est rapide oui
Mais tu n'es pas obligé de prendre un virage à angle droit
À toute allure
Pour rejoindre ton parking souterrain
Tu as manqué m'écraser
Et plusieurs êtres invisibles
Sont collés à ton pare-chocs
Tu es fatigué
Exploiter le travail des autres produit cet effet paradoxal
Tu as faim
Les domestiques t'ont préparé ta conscience en entrée
Tu es attendu
Mais tu ne voudrais pas que ta maîtresse
Témoigne que tu as manqué m'écraser
Tu ne veux pas croiser les misérables piétons
Ceux qui laborieusement
Ont garé leurs voitures très loin de ton loft
Oui mais moi je t'ai vu
Pas longtemps
Pas au point de pouvoir décrire ton visage
Mais je me souviens de ton rictus
Et tu sais quoi ?
Je ne te plains pas.

214 - Slam tegen degene die me bijna omverrijdt met zijn bmw coupé

Ja, hij is snel
Maar die scherpe bocht hoef je niet
Op volle snelheid te nemen
Om je ondergrondse parkeergarage te bereiken
Je hebt me bijna omvergereden
En meerdere onzichtbare wezens
Kleven aan je bumper
Je bent moe
Het uitbuiten van andermans werk heeft dit paradoxale effect
Je hebt honger
Je bediendes serveren je geweten als voorgerecht
Je wordt verwacht
Maar je wilt niet dat jouw maîtresse
Getuigt dat je me bijna hebt omvergereden
Je wilt niet de ellendige voetgangers zien
Zij die met veel moeite
Hun auto's heel ver van jouw appartement hebben geparkeerd
Ja, maar ik zag je
Niet voor lang
Niet zodat ik je gezicht kan beschrijven
Maar ik herinner me je grijns
En weet je wat?
Ik heb geen medelijden met je.

Jean-Luc Despax

Wat is Poetry Slam?

Alles over poetry slam

Een poetry slam (naar Engels, to slam = smijten, slaan) of poëzieslag is eigenlijk een kruising tussen literatuur en sport. Enkele slamdichters, kortweg "slammers", gaan op een podium (vaak in een club of café) een wedstrijd met elkaar aan. Binnen een bepaalde korte tijd en in een paar rondes dragen de dichters hun gedichten voor. Het publiek of de jury bepaalt wie de beste is. Iedereen mag zijn kans mag wagen; in de loop van de avond worden de besten geselecteerd.

Bij poetry slam is zowel de inhoud als de voordracht belangrijk. Uiteindelijk gaat het maar om één ding: het publiek enthousiast maken. Er zijn veel verschillende soorten dichters actief als slammer: absurdistische, geëngageerde, arty, klassieke, cabaretseke en rapachtige slamdichters. Vaak worden de gedichten uit het hoofd voorgedragen. Meestal krijgen de dichters 3 minuten, soms ook meer. Het publiek stemt meestal met applaus, briefjes of fiches. In Nederland zijn er ook vaak vakjury's die bepalen wie wint. Poetry slams zijn populair vanwege de ongedwongen sfeer en de laagdrempeligheid. De deelname aan poetry slams is doorgaans open voor iedereen. De selectie vindt puur op basis van de voordracht plaats, er wordt niet van papier gelezen.

Oorsprong

Poetry slam is afkomstig uit de Verenigde Staten, waar het ontstond vanuit het idee dat dichtkunst publieksvriendelijker moest worden. In 1984 organiseerde dichter Marc Smith in Chicago de eerste poetry slam. Hij gaf het publiek de kans om zijn mening te geven, wellicht het belangrijkste aspect van de poetry slam, en liet de dichters gekleed als bokkers aantreden, compleet met bokshandschoenen. Hieruit ontwikkelde zich de wedstrijdvorm van poetry slam, waarbij het publiek wordt aangemoedigd om luidkeels te reageren op gedichten en te bepalen wie er wint. Eind jaren '90 begon poetry slam over te waaien naar Europa. In Duitsland is poetry slam inmiddels een televisiefenomeen. Ook in Frankrijk bestaat een actieve slambeweging. In Nederland worden sinds 1998 poetry slams gehouden.

Nederland

In Nederland kwam het fenomeen goed op gang in 1998 door de initiatieven van het Amsterdamse Festina Lente. Later haakte De Wintertuin aan; deze organisatie zette talrijke slams op in het oosten van het land. Naast Festina Lente zijn Slamersfoort in Amersfoort, U-slam in Utrecht, Dicht-Slam-Rap in Boxtel en Dichter Bij Jou in Leiden de langst lopende slams. In 2010 vonden in meer dan 20 steden en dorpen poetry slams plaats, waarvan sommige slams eenmalig waren, andere maandelijks.

NK

Sinds 2002 wordt er een jaarlijks Nederlands Kampioenschap Poetry Slam georganiseerd, de eerste vier jaar door De Wintertuin, en sinds 2006 door het Poëziecircus in Utrecht. Na een snelle groei in de populariteit van poetry slam in de beginjaren, volgde een korte terugval in 2005 doordat de Wintertuin zich terugtrok. Sinds 2006 is het aantal slams echter weer flink gegroeid, en inmiddels is slam in Nederland groter dan ooit. In 2010 lanceerde het Poëziecircus een online platform voor alle Nederlandse slams: www.poetryslam.nl.

Internationale verschillen

Er zijn enkele opvallende verschillen tussen de manier waarop in Nederland wordt geslamd, en landen zoals Duitsland of de VS. In de eerste plaats wordt in Nederland (te) vaak met vakjury's gewerkt, terwijl in het buitenland publieksjury's de norm zijn. Vaak dragen Nederlandse slamdichters meerdere korte gedichten in een ronde voor, terwijl internationaal de gewoonte is om 1 (lang) gedicht per ronde voor te dragen. In de derde plaats is het Nederlands publiek doorgaans stil tijdens de voordrachten, terwijl in de VS en Duitsland gebruikelijk is om goedkeuring en afkeuring voortdurend hardop te laten blijken. Samenvattend wijken de Nederlandse slams minder af van conventionele poëzie-evenementen; soms vormt het wedstrijdelement het enige verschil, en kan de slamdichter evengoed als een conventionele dichter gezien worden.

Poetry slam vs publicatie

Het literaire tijdschrift vormde voor dichters lange tijd het belangrijkste opstapje naar een

boekpublicatie. Tegenwoordig vervult de poetry slam even vaak deze rol. Een groot aantal slamdichters heeft - na een start op het podium - een bundel uitgebracht bij een uitgever. Nederland kent veel "slamdichters" die de overstap naar het "papieren" circuit maakten door de publicatie van een dichtbundel bij een erkende uitgever.

Bron: <http://www.poetryslam.nl/poetry-slam/view/15/>

Tips voor slammen van de dichter Bart Droog

- Schrijf goede poëzie - wat dat dan ook mag zijn,
- Bereid je voordracht goed voor: maak een goed opgebouwde set,
- Houd rekening met de beperkte tijd die je tot je beschikking hebt,
- Leer je gedichten uit je hoofd,
- Speel in op het publiek,
- Oefen je microfoontechniek,
- Articuleer zo goed als je kan,
- Wees zeker van jezelf,
- Sta nuchter op het podium,
- Wees charmant.

Bron: <http://www.kb.nl/dichters/harmens/harmens-03.html>

Het project Euregio-Slam is een initiatief van de Talenacademie Nederland en wordt mede gesubsidieerd door:

Provincie Limburg, KunstActief Maastricht, Gemeente Heerlen, Nederlandse Taalunie, Stichting Euregio Maas-Rijn.

Partners in het project zijn:

Huis voor de Kunsten Limburg, Literair Station Venlo, School der Poëzie, Poëziecircus, SCHUNCK*, Literaturbüro Euregio Maas-Rhein Aachen, Regio Aachen, ZAKK Düsseldorf, Slam de La Zone, Stad Genk en Stad Hasselt, Province Liège.